

Vull agrair aquesta nova invitació, la tercera, a participar en aquest important fòrum.

Quiero agradecer la presencia del ministro Álvaro Nadal y de los consellers Jordi Jané y Jordi Baiget. “Espero, ministro, que puedas seguir mis palabras mayormente en catalán, que es cómo había preparado mi intervención”, así como del Alcalde Accidental de Barcelona y del Presidente de Nueva Economía.

Vull agrair també la presència del Subdelegat del Govern, Diputats, Secretaris i Directors Generals, Regidors, President i representants d'entitats empresarials, representants sindicals, amics i companys del CE i la JD de PIMEC, empresaris, empresàries, amics i amigues.

Gràcies, també, benvolgut amic i professor Anton Costas, per la teva presentació. Sempre és un plaer escoltar les teves paraules, i els teus compromisos socials i econòmics. Saps que t'admiro de debò i que lleigeixo tot el que escrius. Gràcies, Anton.

En aquest prestigiós fòrum es parla sobretot de temes polítics o econòmics. Jo ho faré des del vessant econòmic i empresarial, tot i que en pugui sortir alguna derivada política.

Parlar ara d'economia és més agradable que en els darrers 8 anys de crisi que hem passat, fins al 2015. La petita o microeconomia, la de les nostres pimes i autònoms, està en franca millora d'increment de vendes, d'exportacions, d'inversions, de confiança empresarial i, sobretot, d'ocupació i afiliacions a la Seguretat Social, i també creix el consum. Ja es contempla un creixement del PIB d'aquest any al voltant del 3,1%. També hi ha bones expectatives per al 2018.

Si parlem de la gran economia, de la macroeconomia: l'alt endeutament nacional, no el privat, la possible pujada dels interessos i les seves conseqüències, rescats bancaris, Brexit, etc., les coses ja estan més complicades i encara hi pot haver sorpreses. Els 60.000 M. de rescat bancari que se'ns acaba de dir que no es recuperaran en són un exemple, una assignatura suspesa de la macroeconomia, que ens colpeja fort i que, per molt que es negui, ens colpeja a tots.

Però jo em centraré molt a parlar de les micros, petites, mitjanes empreses i els autònoms, sectors que representen el percentatge més elevat del PIB i de l'ocupació, i que són el 99,8% de les empreses. A més, són el teixit que represento com a President de PIMEC. Per totes aquestes raons entendran que el meu parlament orbiti al seu voltant.

Començo per remarcar, amb lletres majúscules, la gran necessitat que **les polítiques econòmiques, socials i de tot tipus que es fan, no sols al nostre país, sinó a tot Europa, s'haurien de plantejar, sense excepció, en clau principal de les pimes, no de les grans empreses com lamentablement es fa ara. Dit d'una altra manera, cal menys capitalisme clientelar i un capitalisme més inclusiu.** No fer-ho és un

error històric, reiterat i que no té més lògica que la **major influència**, amb tot el que vulguin posar dins d'aquesta paraula, que tenen les grans empreses a l'hora de legislar i que no tenen tant les pimes, malgrat l'existència d'entitats patronals, que les defensem, i d'altres entitats que diuen defensar-les però que **jo no veig que sigui així**. Dic això amb una barreja de tristesa però també de coratge per no defallir en el propòsit que un dia puguem canviar aquesta tendència.

Aquesta preferència no vol dir anar en contra de les grans empreses, que les tenim; més aviat al contrari, n'hem de tenir com més millor. Només és una qüestió de justícia, d'equitat, d'orientar les coses en funció de la importància que cada col·lectiu genera i es mereix i, és clar, la major generació d'ocupació la fan les pimes. Si fos així, de ben segur que tots aniríem molt millor.

En diuen ascensor social però no hi ha res més proper al ciutadà que afavorir els petits negocis, que són justament els que generen oportunitats i promouen la igualtat social i l'equilibri territorial.

Són moltes les reformes que caldrien perquè les pimes fossin el centre de les lleis i les polítiques, començant pel propi model patronal, que és millorable. En ple segle XXI, no tenim a Espanya una organització patronal més representativa de les pimes i els autònoms, **independent i autosuficient**, capaç de presentar propostes i de reclamar mesures que, si cal, pugui contrastar o compartir o confrontar amb la patronal de les grans empreses. A nivell autonòmic, sols en tenim 2 entre les 17 comunitats. A Catalunya, PIMEC, que és independent i autosuficient. No vull pecar de supèrbia. És constatar una realitat.

A nivell europeu sí que hi ha una clara diferenciació entre Business Europe, cúpula patronal que acull les patronals de grans empreses, i UEAPME, cúpula patronal que acull les patronals de pimes, de la qual a PIMEC tenim una vicepresidència. En molts temes, les dues entitats hi poden estar d'acord i mantenir una certa "unitat d'acció", però des de posicions patronals independents i representatives dels dos segments d'empreses. A Europa ho tenen clar però nosaltres no, i això és el que reivindicuem. Com la pròpia Comissió Europea diu, "cal pensar sempre a petita escala".

Conseqüències negatives d'aquesta no separació de representativitat les veiem en molts temes, que ens afecten a tots:

La veiem amb el "Projecte de Llei de contractació pública" que ara s'està tramitant al Congrés dels Diputats. Llei que afectarà una contractació anual de l'Estat central de 180.000 M€, ni més ni menys que un 18% del PIB. PIMEC ha estat l'única patronal que ha presentat esmenes transversals defensant els interessos de les pimes, en àmbits com la divisió de lots perquè aquestes puguin participar en els concursos i el pagament directe als subcontractats en cas de morositat dels contractistes principals, entre d'altres. D'això en pateix molt, el país. Fins a 18 esmenes han estat introduïdes en aquest projecte de llei per PIMEC, i més de 110 organitzacions sectorials i intersectorials que representen 1,5 M. d'empreses s'han adherit a les nostres esmenes. Hem obtingut un ampli consens de la majoria de l'arc parlamentari, que

agraïm. Ens manca, per ara, el consens del PP, que vol dir del govern. Està per veure què faran, però els puc dir que cap entitat multisectorial, només la nostra, ha defensat els interessos de les pimes en aquest projecte. En el dia a dia parlamentari es veu fins a quin punt és important tenir o no una bona defensa de les pimes!!

M'hauria agradat veure també la Cambra Superior d'Espanya defensant esmenes semblants a les nostres en aquesta Llei de Contractació. Serà per allò que, a la Cambra, qui més paga és el que té més representativitat, ho diuen els seus Estatuts i ja se sap qui són els que més paguen i que no tenen interès a incloure esmenes a favor de les pimes. Ens hauria agradat veure algunes pimes en els seus òrgans de govern. Hi veiem una clara limitació, per no dir supressió de la seva representativitat, que molt em temo que es repetirà o s'agreuja en la futura Llei de Cambres de Comerç de Catalunya. Ho dic per la informació que ens arriba, no perquè fins ara haguem pogut veure l'esborrany de Llei que s'està preparant, però sembla que apunta en aquesta direcció. En la meua condició de President de PIMEC i Vicepresident de la Cambra de Barcelona, no deixa de ser decebedor tenir aquesta poca informació i visió de la nostra realitat catalana. I no serà perquè no haguem reclamat informació i participació en diverses ocasions.

No s'hauria d'oblidar que les patronals tenim encara un 15% de la representativitat dins les Cambres.

Una altra conseqüència negativa de no prioritzar les decisions en clau de pimes la podem veure en la fiscalitat que els afecta. El propi Ministre Montoro fa poc va comentar que les grans empreses pagaven un Impost de Societats aproximadament del 7% i les pimes, del 18%. S'ha intentat rebatre aquesta realitat amb arguments rebuscats, però la realitat és que les pimes estan en clar desavantatge a l'hora de pagar aquest impost. Si volem que siguin més competitives i agafin més dimensió, caldrà pensar en una fiscalitat específica per a elles.

Hi ha altres aspectes a tenir en compte relacionats amb la fiscalitat. Aquest mes de juliol es posa en marxa el SIL, nou sistema d'informació fiscal contínua que carregarà les empreses amb més obligacions i formalitats. Afectarà les empreses que facturin més de 6 M. d'euros. Aquest topall no afectarà de moment moltes micros i algunes petites, però és un criteri fiscal molt restrictiu, que no respon al criteri europeu de classificació de dimensions d'empreses i que afectarà moltes petites empreses exportadores incloses al ReDeMe. A més, tindrà un cost d'aplicació de 150 M. per a les empreses afectades.

En les 150 mesures de l'acord entre el PP i Ciutadans n'hi ha una que contempla aixecar el sostre dels 6 Milions fins a la xifra de 20 M., mesura que veiem molt bé. Esperem que es faci realitat.

Aixecar aquest sostre fiscal dels 6 M. fins als 20 ajudaria també a millorar la dimensió de les nostres pimes, objectiu que el Ministre Guindos va anunciar fa unes setmanes en una decisió que aplaudim. La dimensió de les nostres pimes és veritat que pot ser

un handicap per a la seva competitivitat. Tenen una mitjana de 4 treballadors, quan a Alemanya és de 8, o de 6 a Dinamarca.

Aquest topall dels 6 M. és un factor que limita la facturació en moltes empreses que, per evitar la pressió d'inspeccions, prenen la decisió de constituir una nova pime per no sobrepassar els 6 M. de facturació, atomitzant així el nombre d'empreses. D'aquest problema i de la necessitat de solucionar-lo n'ha parlat moltes vegades el Professor Anton Costa. És xocant que una norma fiscal limiti el creixement de la dimensió de les empreses i penso que seria bo canviar aquest topall. Esperem que així ho contemplin les mesures del Ministre Guindos, al qual ja hem fet arribar les nostres opinions.

Les polítiques per reforçar la capitalització de les nostres empreses també millorarien la seva dimensió. Tot i que va millorant si mirem l'evolució de la seva estructura de capital. En breu, PIMEC presentarà un estudi sobre aquesta millora dels recursos propis de les pimes i que s'ha produït durant la crisi. Aquesta millora deu ser un dels pocs efectes positius de la crisi. Perquè hem de recordar la gran quantitat d'empreses que han tancat com a conseqüència dels problemes financers patits durant la crisi. Ara, la generosa política monetària del Banc Central millora els balanços de les petites entitats financeres que queden, però això no es nota gaire en més préstecs ni en més oportunitats per a les empreses.

La morositat en els pagaments, que tant bé coneixem en aquest país, no sols ha ofegat moltes empreses, sinó que és també un gran limitador de la seva dimensió. Pagar a 150 dies i fins a 400 i escaig, quan s'hauria de pagar a un màxim de 60, pràctica habitual en algunes empreses de l'Ibex i altres de grans, impossibilita que les nostres pimes creixin. Aquesta és una xacra i una vergonya que cal eliminar i en aquesta feina estem PIMEC i la Plataforma de Lluita contra la Morositat, presidida pel Secretari General de PIMEC, Antoni Cañete. És una barbaritat que les nostres pimes facin de financeres de grans empreses. Deu ser allò que deia del capitalisme clientelar. Cal aprovar d'una vegada un règim sancionador que castigui aquests abusos. Fa anys que el demanem però costa. Hi ha molts interessos en contra però no defallirem. Tenim el suport de la majoria dels partits polítics per implantar un règim sancionador i esperem que les reiterades promeses del Ministre Montoro i del govern es facin aviat realitat.

Hi ha una altra mala pràctica a corregir que consisteix en el fet que els clients i algunes administracions obliguen els proveïdors o subcontractistes a posar com a data de factura la que els interessa i no la data d'entrega de la mercaderia o servei. Això no ho reflecteixen la majoria d'informes de les auditories. Aquesta falsedat permet lluir uns terminis de pagament molt millors del que ho són en realitat. Les empreses d'auditoria haurien d'extremar el control sobre els veritables terminis de pagament i també ho hauria de fer la CNMV, per preservar la veracitat de les dades de moltes empreses.

Un altre factor que limita la dimensió de les pimes ve de la representació sindical. La regulació del nombre de representants sindicals no té una proporcionalitat amb el nombre de treballadors, per la qual cosa moltes empreses prefereixen constituir una nova empresa abans que créixer i haver d'assumir increments de representants

sindicals. Això torna a ser una manera d'atomitzar el nombre de pimes i, per tant, la seva dimensió. No entro a analitzar si es tracta d'una excessiva sensibilització dels empresaris o no, que cadascú faci les seves valoracions, però també és un tema a tenir en compte si parlem de dimensions.

Ja que parlem de temes laborals voldria dir que, de la mateixa manera que caldria una fiscalitat específica per a les pimes i els autònoms, també caldria una normativa laboral orientada a aquests dos col·lectius.

Ja veuen que torno a parlar de la importància de la dimensió. Els posaré un exemple del que va passar en la darrera reforma laboral: abans de la reforma, per ser present en la negociació col·lectiva d'un sector calia tenir el "10% de les empreses i treballadors". Això permetia un equilibri entre la representativitat dels grans i els petits. En la reforma es va canviar la "i" per una "o" i això va fer que "10% de empreses i treballadors" canviés a "10% de empreses o treballadors".

Això vol dir que ara només una gran empresa o unes poques de grans poden copar una representativitat en la negociació col·lectiva, amb les conseqüències negatives que això té per a la representativitat de les pimes. Un cop més es va fer una injustícia amb la seva representativitat, i un cop més es repeteix la ironia de parlar bé de d'elles però no de tenir-les en compte, i així ens va.

PIMEC està a favor d'una forta reducció dels diferents tipus de contractes i també estem a favor d'equilibrar els contractes fixos i l'excessiu nombre de contractes temporals i la precarietat. Encara que no ho sembli, als empresaris no els agraden els contractes temporals, perquè no són motivadors per a la formació i la satisfacció dels empleats. Però són les diferents condicions que regulen uns i altres els que porten a aquesta situació: les indemnitzacions i complicacions regulatòries dels contractes fixos són la causa que s'opti pels contractes temporals. Això ho sabem tots però costa modificar aquesta situació. Correm el risc que actuï la CEE, com ha fet en el cas dels interins.

Caldria una segona reforma laboral, no anul·lar la primera, per millorar i afegir tots aquells aspectes que no es van cobrir en la primera reforma. Aspectes d'inseguretat jurídica, de contractació, de pensions, de productivitat, etc. Ja és hora de fer una nova reforma o millora laboral. No en fem gaires, de reformes laborals, mentre que de reformes fiscals en fem cada trimestre.

També cal avançar en la revisió de salaris. La millora de l'economia ho permet. És un compromís que tenim els empresaris, recordant els ajustos que es van haver de fer amb la crisi. I s'ha de fer, sobretot, en les franges salarials més baixes. Ens preocupa que la millora econòmica per si sola sigui incapaç de combatre la desigualtat. Torno a citar la necessitat d'un capitalisme més inclusiu. No fa gaire a PIMEC vàrem celebrar una jornada laboral on vàrem defensar una pujada del salari mínim. Es pot fer perquè està molt baix i perquè no veiem que afecti la productivitat.

També hem donat suport a la recent proposta de renda social garantida, plantejada per la consellera Bassa, amb esmenes constructives perquè la inserció vagi per davant dels subsidis.

El que sí que afecta negativament la productivitat és l'elevat absentisme que pateixen ara les empreses, un cop s'ha perdut el temor a perdre el lloc de treball que hi havia durant la crisi. Es calcula un frau aproximat del 35% de les incapacitats temporals i aquest és un cost i una pràctica que cal evitar. La reforma laboral i la negociació dels convenis han de contemplar mesures per combatre aquest frau, per ajudar a la productivitat de les empreses. No fer-ho seria posar en perill el futur dels llocs de treball i és una responsabilitat que tenim també els agents socials.

Venen grans canvis, que poden posar en perill molts llocs de treball en els propers anys si no sabem adaptar-nos-hi a temps. La digitalització, la robòtica, la indústria 4.0, estan canviant el món a una velocitat que mai havíem vist. Aquests canvis poden suposar un tipus d'exclusió d'empreses encara més letal que l'accés al finançament, fins ara la principal raó d'exclusió.

Pèrdua o creació de llocs de treball i noves qualificacions de les persones són conceptes que hem d'assumir amb rapidesa i també amb visió i més inversió. Cal que tots, sense excepcions, assumim la responsabilitat i el repte d'adaptar-nos a aquesta transformació digital.

També està canviant l'actitud dels nostres joves, que passen del concepte de la propietat al concepte de compartir o llogar i això, sens dubte, planteja també uns canvis importants i molt diversos que convé tenir en compte.

Els plans d'estudis hauran de tenir en compte aquests canvis i preveure amb antelació les noves demandes professionals. Hem d'aconseguir que en la formació, sobretot en la formació professional, s'ajusti l'oferta amb la demanda. Aquesta és una prioritat a PIMEC. Avui ja tenim aquest greu problema i si no hi apliquem mesures s'agreujarà en el futur. No fer-ho seria un greu error que pagaríem molt car.

Les universitats i les empreses, sobretot les pimes, hauran de trobar una millor manera, i més ràpida, d'implementar el coneixement existent i el que es generarà en el futur pròxim. Responsabilitat de les dues parts i de les administracions per prendre les decisions que condueixin a aquesta col·laboració. Cal canviar molts enfocaments actuals.

El comerç patirà molts canvis i haurem de procurar harmonitzar el nou comerç amb el tradicional si no volem perdre el teixit i la qualitat comercial de les nostres poblacions. Caldrien normatives sòlides que integrin la transversalitat en els àmbits abans comentats de la digitalització, la sostenibilitat i la immigració. Comerç i serveis representen a Catalunya un 13% del PIB i ocupen més de 440.000 persones. Comerç rural, dels marxants i de proximitat són els que donen vida, caràcter i atractiu als carrers de les nostres ciutats i poblacions més petites, així com a les terrasses, i cal cuidar els turistes, i trobar bones i ràpides solucions als problemes que es plantegen.

A PIMEC estem molt satisfets de la feina que, en aquest sentit, fa PIMEC Comerç, que presideix Àlex Goñi, així com de la creixent confiança i de l'increment d'associats del comerç que estem tenint.

També ens cal fer un esforç en dos àmbits que, sens dubte, van en la línia dels canvis que comentem: les comunicacions i les telecomunicacions.

Catalunya ha de millorar les comunicacions. Excés de peatges, si fem comparacions, manca d'autovies bàsiques com la de Barcelona a França, i altres vies internes que no esmento per no allargar-me. Però sí que voldria remarcar els greus problemes que tenim en els trens de rodalies des de fa temps. Costa d'entendre aquesta manca de millora, de manteniment i de visió de futur. El President de la Cambra, el Sr. Valls, ho denunciava fa uns dies. El Corredor Ferroviari Mediterrani és una infraestructura urgent.

En telecomunicacions també hem de fer un esforç: Cies. de telefonia, governs i diputacions han de col·laborar perquè la fibra òptica arribi com abans millor a tots els polígons, grans i petits, sense excepció. Ja estem parlant que arriba la tecnologia 5G, però encara tenim polígons sense connexions bàsiques!

A PIMEC també donem tot el nostre suport a la candidatura de Barcelona com a seu de l'Agència Europea del Medicament. Així ho hem demanat i formem part de la petició que fa Barcelona Global. Barcelona és, sens dubte, la millor opció per ubicar-la.

Aprovecho, apreciado ministro, tu presencia para recordarte una vieja petición de rebajar los costes energéticos de nuestras pymes y autónomos. Se encuentran entre los más altos de Europa y han crecido de manera muy importante en los últimos años. Las 5 eléctricas han mejorado sus resultados durante la crisis por los incrementos de márgenes y es difícil justificar este encarecimiento de coste. Y te transmito también un agravio comparativo que sentimos aquí por el menor coste energético que tienen los vascos, sobre todo, y que no solo no tenemos otras comunidades, sino que provoca que aumenten nuestros costes. Nos resta competitividad. Siempre has sido muy receptivo a hablar de estos y otros temas, y es por esta razón que me permito hacerte esta reflexión: Catalunya crece y lo hace a un ritmo de mayor empleo y más exportaciones con respecto al resto de España, pero con estas rebajas mejorarían todavía más nuestras empresas y la economía.

Por último, y aprovechando también que hoy nos acompañan 2 consellers de la Generalitat, me gustaría transmitirles a todos un mensaje empresarial de deseo de un mejor diálogo en el conflicto entre Catalunya y España. Que no se quede en palabras, sino que se llene de contenido y que se demuestre la capacidad de los buenos estadistas para encontrar soluciones. Los empresarios no vemos que esto esté ocurriendo. La pluralidad de las personas a las que representamos no cambia el deseo común que tienen de búsqueda de acuerdos y de soluciones para los agravios.

Micro, petita i mitjana
empresa de Catalunya

Fòrum Europa. Tribuna Catalunya
Parlament Sr. Josep González
20 de juny de 2017 – 9 hores

Como dijo el sociólogo alemán Ulrich Beck, **“hay momentos indicados para la pequeña política, para que se cumplan las reglas, y hay momentos para la gran política, para cambiar las reglas”**.

Moltes gràcies.